

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Mire Kovačić predsjednice vijeća, Biserke Kalauz i Gordane Marušić - Babić, članica vijeća, te višeg sudskog savjetnika-specijaliste Josipa Petkovića zapisničara, u upravnom sporu tužitelja H. Š., Z., kojeg zastupa opunomoćenica S. D., odvjetnica u Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 24. studenoga 2020.

p r e s u d i o j e

I. Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA:UP/II-008-07/20-01/280, URBROJ: 401-01/05-20-9 od 31. srpnja 2020.

II. Tuženik je dužan tužitelju naknaditi troškove upravnog spora u iznosu od 2.500,00 kn u roku od 15 dana od dostave presude ovog Suda.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, broj:4/2020 od 20. veljače 2020., kao neosnovana.

Navedenim rješenjem Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HABOR) odbijen je zahtjev tužitelja od 22. siječnja 2020. za pristup informacijama : zapisnik sa sjednice Nadzornog odbora HBOR-a koja je održana 12. prosinca 2017., uključivo i tonski zapisnik sa sjednice te materijale za članove Nadzornog odbora HBOR-a koja je održana dana 12. prosinca 2017. godine i podatak kad su tijekom 2017. održavane sjednice Uprave HABOR-a, te preslike zapisnika i odluka koje je Uprava razmatrala i eventualno donijela na tim sjednicama. Zahtjev je odbijen sukladno članku 23. stavku 5. točki 2. i točki 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15. -ZPPI).

Protiv rješenja tuženika tužitelj je podnio tužbu u kojoj se poziva na ovosudnu presudu poslovni broj: UsII-460/18 u vezi sredstava državnog proračuna, potrošnje javnih sredstava, prava na podatke o raspolaganju tim sredstvima i drugo. Tužitelj se poziva na članak 10. stavak 1. točku 12. ZPPI-a odnosno da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objavljivati zaključke sa službenih sjednica i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika. Navodi da su prema članku 12. stavku 1. ZPPI-a tijela javne vlasti obvezna javnost informirati o dnevnom redu zasjedanja ili sjednica službenih tijela i vremenu njihova održavanja, načinu rada i mogućnosti neposrednog uvida u njihov rad. Poziva se na članak 16. stavak 3. ZPPI-a, prema kojem su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne

javnosti bez provođenja postupka testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako predstavljaju klasificirani podatak. Smatra da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo, članak 23. stavak 5. točka 5. ZPPI-a. Navodi da Hrvatska banka za obnovu i razvitak nije kreditna institucija u smislu članka 3. Zakona o kreditnim institucijama, te članka 4. Uredbe EU br. 575/2013. Ističe da iz samog sadržaja zahtjeva ne proizlazi da bi njegova namjera bila šikaniranje tijela javne vlasti niti je zahtjev zlonamjerno intoniran, a ako tuženik i tijelo javne vlasti smatraju da bi obim informacija mogao opteretiti rad tog tijela, tada je trebalo dogovoriti sukcesivno rješavanje pojedinog dijela zahtjeva za pristup informacijama. Tužitelj smatra da ima mogućnosti na produljenje roka za ispunjenje toga zahtjeva, te da se o tome mogao nagoditi s tijelom javne vlasti. Predlaže održati ročište radi utvrđenja odlučnih činjenica, poništiti rješenje tuženika i rješenje tijela javne vlasti i predmet tom tijelu javne vlasti vratiti na ponovno postupanje. Potražuje trošak za sastav tužbe u iznosu od 2.500,00 kn.

U odgovoru na tužbu tuženik u bitnom ističe razloge zbog kojih je ocijenio da je žalba tužitelja neosnovana, a pravilnim prvostupanjsko rješenje kojim je odbijen zahtjev pozivom na članak 23. stavak 5. točku 5. ZPPI-a. Smatra da je na nedvojben način utvrđeno da tužitelj učestalim zahtjevima za pristup informacijama zloupotrebljava pravo na pristup informacijama. Nadalje, iscrpno obrazlaže sadržaj instituta zlouporabe prava te u bitnom tuženik ostaje kod navoda već iznesenih u osporenom rješenju, zbog čega predlaže Sudu da odbije tužbeni zahtjev i potvrdi osporavano rješenje.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12., 152/14., 94/16 i 29/17.-ZUS) odgovor na tužbu tuženika dostavljen je tužitelju.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Sud je spor riješio bez rasprave na temelju članka 36. stavka 1. točke 4. ZUS, jer je sporna pravna kvalifikacija utvrđenih činjenica, pa nije potrebno daljnje utvrđivanje činjeničnog stanja kako to predlaže tužitelj, niti je rasprava potrebna za razjašnjenje pravnih pitanja.

Iz spisa predmeta kao i obrazloženja rješenja tuženika proizlazi da je tužitelj dana 22. siječnja 2020. zahtjevom za pristup informacijama zatražio: zapisnik sa sjednice Nadzornog odbora HBOR-a koja je održana 12. prosinca 2017., uključivo i tonski zapisnik sa sjednice te materijale za članove Nadzornog odbora HBOR-a, vezane uz navedenu sjednicu, kao i podatak kada su tijekom 2017. održavane sjednice Uprave HAVOR-a, te preslike zapisnika i odluka koje je Uprava razmatrala i eventualno donijela na tim sjednicama.

Navedeni zahtjev tužitelja je odbijen prvostupanjskim rješenjem HAVOR-a, na temelju članka 23. stavka 5. točke 2. i točke 5. ZPPI-a. Tuženik je žalbu izjavljenu protiv prvostupanjskog rješenja odbio, rješenje potvrdio pravilnim i zakonitim, odnosno prihvatio stajalište HAVOR-a, uz obrazloženje subjektivnog i objektivnog elementa zlouporabe prava.

U upravnom postupku je utvrđeno da je tužitelj podnio tijelu javne vlasti HAVOR-u niz zahtjeva za pristup informacijama, u kojima traži pristup velikom broju informacija, pa je tuženik zaključio da zahtjevi tužitelja, s obzirom na njihov sadržaj i količinu zatraženih informacija opterećuju rad tijela javne vlasti, a da u predmetnom slučaju nije utvrđeno da prevladava javni interes za objavom traženih informacija.

Tuženik ocjenjuje da je u konkretnom slučaju korištenje instituta prava na pristup informacijama protivno javnom interesu zbog kojeg taj institut postoji. Uz to da je protivno i cilju i svrsi tog instituta, odnosno da je došlo do zlouporabe prava na pristup informacijama, iz kojih razloga je tuženik prihvatio razloge iz obrazloženja prvostupanjskog rješenja kojim je odbijen tužiteljev zahtjev.

Međutim, u nizu ranijih presuda ovaj Sud je izrazio stajalište da sredstva državnog proračuna spadaju u javna sredstva te da je kontrola korištenja tih sredstava u interesu svih

građana, a tužitelj, kao i svaka druga osoba, ima pravo saznanja o potrošnji javnih sredstava, koja bi radi transparentnosti tijela javne vlasti trebala biti dostupna i to u skladu s odredbom članka 16. stavka 3. ZPPI-a, bez provođenja testa razmjernosti.

Stoga, iako tužitelj u zahtjevu traži veći broj informacija koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima kojima javnopravno tijelo (HBOR) raspolaže, pravilno tužitelj navodi da bi podatke o raspolaganju tim sredstvima javnopravno tijelo moglo objavljivati u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom 12. ZPPI-a, koji među ostalim propisuje da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objavljivati zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama. Kako tijelo javne vlasti ove podatke na svojim internetskim stranicama ne objavljuje, kao ni podatke sukladno članku 12. stavku 1. ZPPI-a, ne postoje na zakonu utemeljeni razlozi za odbijanje zahtjeva i to onog koji se ne odnosi na dostavu već traženih i dobivenih informacija, a riječ je o podacima koji se tiču raspolaganja javnim sredstvima.

U konkretnom slučaju ne postoji mogućnost zlorabe prava na pristup informacijama, jer se traženi podaci odnose na raspolaganje javnim sredstvima, koji podaci moraju biti dostupni svakome, zbog čega je ovaj Sud ocijenio da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno.

Sud ne prihvaća obrazloženje tuženika da bi pružanjem traženih informacija došlo do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti, odnosno da je riječ o zlorabi prava na pristup informacijama.

Međutim, za napomenuti je da iz obrazloženja rješenja tijela javne vlasti HABOR-a od 20. veljače 2020. proizlazi da je tužitelj HABOR-u dana 22. prosinca 2017. podnio zahtjev za pristup informacijama kojim se traži informacija vezano za održanu sjednicu Nadzornog odbora HABOR-a od 12. prosinca 2017.: koji su bili prijedlozi odluka o kojima je raspravljao i trebao odlučivati Nadzorni odbor HABOR-a, materijali za sjednicu koji su predloženi članovima Nadzornog odbora, tonski zapisnik ili presliku (ili skenirano) pisanog zapisnika (ako ne postoji tonski zapis) sa sjednice. Taj dio zahtjeva je istovrstan prvom dijelu zahtjeva u ovom upravnom postupku pokrenutom po zahtjevu tužitelja od 22. siječnja 2020.: zapisnik sa sjednice Nadzornog odbora HBOR-a koja je održana 12. prosinca 2017. uključivo i tonski zapisnik sa sjednice te materijale za članove Nadzornog odbora HBOR-a, vezane uz navedenu sjednicu.

Navedeno valja uzeti u obzir u ponovnom postupku, imajući na umu da i tuženik u osporavanom rješenju navodi da iz podataka o žalbenim postupcima koji su se vodili proizlazi da je HABOR dostavio tužitelju podatke koji nisu zaštićeni nekim ograničenjem odnosno da postupka po pravomoćnim rješenjima tuženika i presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

Imajući na umu sve navedeno, usvojen je tužbeni zahtjev i poništeno tuženikovo rješenje, s time da je o žalbi tužitelja tuženik dužan odlučiti u skladu s pravnim shvaćanjem i primjedbama Suda iznesenim u ovoj presudi.

Prema članku 3. stavku 1. točki 1. ZUS-a predmet upravnog spora je ocjena zakonitosti pojedinačne odluke kojom je javnopravno tijelo odlučilo o pravu, obvezi ili pravnom interesu stranke u upravnoj stvari (upravni akt) protiv koje nije dopušteno izjaviti redoviti pravni lijek.

Sud nije vezan procesno-pravnom kvalifikacijom tužbenog zahtjeva.

Kao opravdani trošak ovog upravnog spora Sud je priznao zatraženi trošak za sastav tužbe prema Tar br 23 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ 142/12.,103/14.,118/14. i 107/15.) u iznosu od 2.500,00 kn.

Slijedom navedenog je, na temelju članka 58. stavka 1. ZUS-a, te članka 79. stavka 1., 4. i 6. ZUS-a, odlučeno kao u izreci ove presude.

U Zagrebu 24. studenoga 2020.

Predsjednica vijeća:
Mira Kovačić, v.r.